

v pozdrav, dasi se nismo več razločevali. Kdo ve, še koliko časa bi bila zrla v daljavo, ko bi me okoli pasu ne bil prijel Stanko, moj soprog. Hitro nama je minil čas in kmalu sva došla na postajo, od kamor je naju vlak peljal proti njegovemu domovju.

Bila sem srečna poleg svojega moža in tudi tukaj nama je potekal čas jako hitro. A tukaj, kakor, da bi me nekdo nagloma vzdramil iz sladkega spanja, pretreslo me je po vsem životu, ko mi zadoni na uho hripav glas: „Ljubljana!“ Ni čuda, da sem se skoro ustrašila, ko sem zaslišala ime onega mesta, kjer sem vžila toliko lepih ur.

Izstopivši pred gostilno in čakaje, da mi izvošček sname vse kovčege z voza, prišel je mimo druge strani najine kočije mahoma kakor prikazen — Davorin. Nabrala sem ustni v zaničljiv posmeh, ko me je pogledal, takó, da je mahoma obrnil oči v tla. Svojemu Stanku pa sem dejala: „Glej ga, gizdalina, o katerem sem mislila, da je Bog, oh, kako sem bila otročja.“

Nasmehnil se mi je Stanko takó ljubeznivo lepo...

Spomin ali posmeh*).

Dobrave pisan venčal je zmladetek,
Povsod življenje vel je žar njegov,
Srcé je telo nad, narava cvetek,
Ko zapustila svoj sem rodni krov.

V naročji spet sem rodne svoje hiše,
Po polji brije krivec, po bregih,
Z ledenim prstom zima cvetke riše
V spomin na okno mi, če ne v posmeh...

*) Pomlad.

Marica II.

Z Dolenjskega.

Jezik očistite peg, opilite gladko mu rujo,
Kar je najetega v njem, dajte sosedu nazaj.
Kinčite ga iz lastne moči, iz lastnega vira.
Jasno ko struna bo pel, zvonu enako donel.

Koseski.

Ko sem dobila „Večernice“ družbe sv. Mohorja za letošnje leto v roko, ugajal mi je zelo spis „Slovenci, govorimo čisto slovenščino“ in zagledala tudi sestavo pokazanih in pravičnih besedi, sklenila sem takoj sestaviti tak spis za naše slovenske gospodinje, zlasti ker sem slišala večkrat tožiti jih, da ne morejo rabiti za gospodinjske reči, obleko, hišno orodje itd. pravičnih izrazov, ker jih ne vedó in tudi nimajo besednjakov, kjer bi si jih lahko poiskale in tako so primorane posluževati se nemških ali spakedranih besedi.

Da se torej temu vsaj nekoliko opomore, jim jih tukaj nekaj podajem z željo, da bi jih one ne čitale samo in morebiti tudi odobraval, ampak rabile in se jih tako privadile, da bi drugače niti govoriti ne mogle.

Torej narodnjakinje, pazite in navadite se lepo čisto slovenščino govoriti in to pa ne le očitno v kaki

družbi, ampak vedno tudi doma in zlasti pa s svojo deco, da se isti že v nežni mladosti vcepi ljubezen in spoštovanje do vašega slovenskega jezika.

Ahtati, paziti.	andoht, pobožnost.
ajmoht, obara.	anhenzjelj, obesek.
ajnrihtenga, pohištvo.	antlja, obrisača (brisalka).
ajter, gnoj.	antvrh, rokodelstvo.
ajnzac, vložek.	antvrhar, rokodelec.
ajzenpon, železnica.	atrès, naslov.
aklih, izbircen.	aufgabe, naloga (zadača).
almožna, miloščina.	aufgus, polivek, vroč poparek.
ama, dojilka.	auflauf, narastek.

aufslag (umšlag), zavih (zaviha).

Bagrl, voziček.	blajstift, svinčnik.
bal, ples.	blek, krpa.
bartihelj, podbradnica.	bognar, kolár.
beksel, menjica.	bog žegnaj, bog blagoslovi.
betvorlegen, predposteljica.	božji žlak, kap, mrtvoud.
birštna, ščetka.	bratpfane, pekla (peklača).
birt, krčmar.	britof, pokopališče.
	brustketna, prsnica.

Cagar, kazalec.	cimperman, tesar.
cagati, obupovati.	cimprati, tesati.
Cahen, znamenje.	cinast, kositren.
cahnati, risati.	coklo, zavirača.
cajnes, spričevalo.	copernik, čarovnik.
cajtenge, časnik, časopis.	cufati, skubsti.
capfenštrajh, mirozov.	eug, vlak.
cartljati, mehkužiti.	cuker, sladkor.
cegelc, list.	cušpajz, prikuha.
cerati, porabljeni.	cviblati, dvomiti.
cimer, soba.	cvirn, sukanik (sukanec).
cimper, podstrešje.	

(Pride še.)

Prvo razočaranje.

Spisala Márica.

Bila sta bratranec in sestričina po materi. Sedela sta na klopi v sladkem molku in tihem šepetanju. Večer je bil prijeten, tih, dasi temán, kajti mali mesec se je skril, ko se je komaj pokazal. Pod njima na cesti je že utihnilo življenje in vrvenje ljudi ter ni se čulo družega nego žuborenje morskih valčkov; bijočih se ob skalovje. Sedela sta drug tik družega in dasi si nista pravila nič skrivnostnega, srčnega, govorila sta tiho ali sta pa molčala.

Njegova bližina je bila zánjo neizrecna sreča in v tej bližini bila bi najraje zatislila oči in sanjala. Bila je tako mlada in neizkušena, uboga Stana! Bilo ji je vsega komaj šestnajst let!

Dasi ji on še zinil ni o ljubezni, vendar bila si je v svesti v dnu svojega srca, da jo ljubi; to je čitala

trobiti... in zdrdral je voz po cesti. Prijetna okolica: travniki, polje, gozd združevalo se je v prekrasno prirodno sliko. A naša potnica je in videla.... „Kaj poreče Ivan? „Ali mi odpusti“. „Ali mi bo verjel, da ga res ljubim, da ga nisem nehala nikdar ljubiti“.... „On je dober, blag, odpustil mi bo“... Vem, da me ljubi, da me bo večno, vztrajno ljubil... saj mi je tako zatrjeval celó takrat, ko sem postala F...ova žena.... In stresla se je žena v žalnej obleki Morda jo zebe? — Pa manjnikovo solnce tako pridno ogreva ves božji svet, da še stari postiljon mrmra čez to čudno vročino. In mraz jo obletava. Stisne se v kot voza, misli in misli. Gleda tje v gorsko stran, tam najde zopet mir, ljubezen, srečo. — A solza se ji utrne z očesa in zopet se strese. Zakaj, zakaj?... Bode li zaman njena dolga pot? Ali ji Ivan odpusti? „Odpusti, odpusti“ šepetala je in britka bol krčila jej je srce“.

„Slušaj, slušaj poštarja trobiti.“

„Čvrsto poje zviti mu rog“ zatrobil je postiljon ter ustavil konje. Izstopila je in šla po pešpoti dalje proti H.

Na vratarjevi trati zborovali so, kakor vsak dan, tudi danes mali bosopetneži. — Ravno je prišlo na dnevni red posvetovanje o jutranjem pogrebu, kar pretrga čuden glas zborovanje....

„Pust, pust, puust“ zadonelo je v zboru, ter kakor jata preplašenih golobov razpodil se je bosopéti zbor na vse strani.

In naša znanka v žalnej obleki ostala je sama pred Vratarjevo kočó. Dolgi, črni pajčolan plapolal je v zraku ter dajal vsej njenej osebi nekaj čudnega, tujega.

Pa Vratarjev šestletni Francek, predsednik otroške seje, pokazal se je tudi zdaj pravim korenjakom. Že sili z glavico naprej, ter izza vogla ogleduje tujo, nenavadno prikazen.

„Ti dečko, ali veš, kje stanuje gospod Ivan S.?“...

„Na - a, na vem“, odgovoril je ta lakonično.

„Lej ga no, k Tinetki jo pelji, Tinetkin študent so“ oglasi se stari oče iz sobe. Naš Francek, bistra glavica, razumel je takoj, poskočil na jedni nogi in hajdi skozi vas. Postajal je večkrat ter oziral se nazaj, da li gre črna ženska za njim.

Stopala je za njim skozi čedno vasico. Bila je bleda smrtno bleda. Videla ni radovednih vaščanov, ki so prihajali gledat tujko, tudi ni čula raznoterih opazk preprostega ljudstva. Le srce jej je bilo nemirno, zastajalo jej in misli so se podile v strašnem nemiru brez cilja, brez zvršetka.

Pred nizko ubožno kočó sešla se je večina vaške mladine. Vnel se je hud razpor med dečki, kajti odločiti niso mogli, kateri bo jutri pri pogrebu nosil križ, kateri vrček z blagoslovljeno vodo. Ugledavši tujo ženo, utihnili so ter radovedno ogledovali črno ženo. Ta vstopi v kočó. Na desno in na levo so vrata. Kam? — Na desno. —

Pred njo mrtvaški oder. Čvetero sveč razsvetljuje preprosto sobico in njih odsev razsvetljuje blede mrličev obraz. Kdo je on? Ta obraz . . . . ne, ne! . . . . Suho, blede lice, oči zaprte . . . to je tuje . . . A ta ljubeč nasmeh, ki se kaže krog ustn, ta nasmeh ji je znan,

predobro znan . . . . Kaj, da ne pristopi bližje; kaj da ne omedli? . . . Le nema stoji pred odrom, obupno zročá nekam . . . . kam? . . . In izviije se ji glas iz prs, glas, ki vse navzoče pretrese, stegne roke proti mrtvecu, ki ga je ljubila, ktereга ljubi . . . in točila je solze toda . . . . prepozno . . . . ah prepozno . . . .

Na jezeru.

Solnce je zašlo za goro,
V mrak se je zavijal dan,
Midva po jezeru mirnem
Sva odplula v tiho stran.

Plan jezera je blestela,
Z nje je sevalo nebo,
Poleg svita pa skalovja
Zrla senco sva temno.

Tiho v čolnu sva sedela,
Srečna pol in tožna pol,
Bližala se mladi sreči
Zgodnje je ločitve bol.

Kristina.

Sirota.

Kádar ti, sirota, gledam
V lepo, a solzno okó,
Bridko, bridko se zavedam,
Da živeti je hudó. —

S taboj čutim bedo silno
Ki življenje ti mori,
In z besedo tolažilno
Brišem rósne ti oči.

Na upalo lice vabim-
Zopet ti veselja žar,
V tvojem miru naj pozabim
Svojega srca vihar. —

Kristina.

Z Dolenjskega.

(Dalje.)

Jezik očistite peg, opilite gladko mu rujo,
Kar je najetega v njem, dajte sosedu nazaj.
Kinčite ga iz lastne moči, iz lastnega vira.
Jasno ko struna bo pel, zvonu enako donel.

Koseski.

Direktor ravnatelj (vodja). Facanetelj, robec (rúta).
drakslar, strugar. fajercajk, vžigalke.

drakslati, stružiti.   gruft, rakev.
 drat, žica.   gvant, obleka.
 dren, gneča.   gviht, utež.
 druk, tisek.   gvir, puška.
 drukati, tiskati.   gvirc, dišava.
 durhzajher, precejalka.   gvišen, gotovo.
 durhzihtig, prezoren.   Havptman, stotnik.
 Eilgut, brzovno blago (brzo-   heklati, kvačkati.
     voznina).   heknodel, kvačka.
 elastično, vlečljivo.   herajn, prosto (noter).
 erlaybati, dovoliti.   hercen, srčkati (ljubkovati).
 etni, toka.   hercig, srčkano.
 fajfa, pipa.   holt, stoj.
 fajhten, vlažen.   hozenstroger, naramnica.
 fajmošter, župnik.   hrenov zos, hrenovica.
 fajn, lep (vrl).   Ja, da.
 faliti zmotiti se (zgrešiti).   jaga, lov.
 fara, županija.   jager, lovec.
 farba, barva.   jerb, dedič.
 farovž, župnišče,   jerbati dedovati.
 fasele, sodček.   joh, oral.
 favlast, len.   Kampelj, glavnik.
 feder, pero, pri žimnici   inkanal, vodotok.
     ključavnici) vzmet.   kancelj, leca.
 fehar, pahljača.   kancelija, pisarna.
 fehtati, prositi, boriti.   kanonir, topničar.
 fejest, vrl, (čvrst).   kasa, blagajnica.
 fila, nadevka.   kaufman, trgovec.
 finfar, petak.   keber, žužek, hrošč.
 fingrat, naprstnik.   keha, zapor.
 firenk, zastor.   kela, ometača.
 firtah, predpasnik.   kelnarca, natakarica
 flaša, steklenica.   ketna, veriga.
 flika, krpa.   kevder, klet.
 flinta, puška.   kifelc, rogljiček.
 fluspopir, pivnik.   kis die hand. ljubim roko.
 foglovž, ptičnik.   kišta, zaboj.
 fovd, zapoga.   klafta seženj.
 fovš, nevošljiv (zavidljiv).   klajder, obleka.
 frajla, gospica (gospodičina).   klajderkasten, omara za oble-
     franže, prama.   ko
 frdirbati, pokvariti.   klajderstok, obešalnik.
 frei, prost.   klečenbrot, kerhljsk.
 frišen, svež (čist, hladen).   kikla, krilo.
 fronkarija, davkarija.   klófati iztepati.
 fruštek, zajutrek.   klošter, samostan.
 furati, voziti.   knop, rudar, (rudokop).
 furman, voznik.   knedelj, cmók.
 fusbank, pednožnik.   knof, gumb.
 futer, klaja, podlaga.   knofla, bucika.
 Gajžla, bič.   knopfloh, gumnica.
 gank, hodnik.   kofehavs, kavarna.
 gasa, ulica.   kofer, kovčeg.
 gavter, ograja.   komašna, dokolenka.
 gebetbuh, molitvenik.   koln, (kolm), premog.
 gemitlih, blagodušen.   konfekt, posladek.
 gezelsafterca, družabnica.   kosten omara.

gift, strup.   košta, hrana.
 girtelj, pas.   koštenge, stroški.
 glaž, steklo, kozarec.   krajevc pri klobuku, zavihaj.
 glažar, steklar.   krancelj, vénec.
 glid, ud.   kravata, zavrtnik.
 glih, jednak, raven.   krenvirštelj, hrenovka.
 glihati, ravnati, pogajati se.   krof (močnata jed), kráp.
 gmah, mir.   krogeljc, zavrtnik.
 gmajna, pašnik.   krugla, vrč.
 gmej, priprost.   kselj, pomočnik.
 gnada, milost.   ksiht, obraz.
 gortnar, vrtnar.   kšir, posoda.
 gravèr, vrezovalec.   kušniti, poljubiti.
 grišt, oder.   kvitenga, pobotnica.
 grob, neotesan, surov.   (Pride še.)

Kdo je kriv?

Spisala Demetrija.

No, vendar enkrat! vzdihnila je tam v prvi, precej ozkej klopi rudečelična, plavolasa, vitka Tončka. Šolski sluga jej je danes jako vstregel, ko je krepko potegnili za uro šolskega zvončka.

„Kaj, da si danes tako nestrpna? Ali se ti res tako mudi domov?“ vprašala jo je poleg nje sedeča Savica. — Bili sta si tovarišici, še celo nekoliko podobni. Jdnake velikosti, obe plavolaski, še celo nekatere poteze iztaknil bi bil natančneji opazovalec jednake na teh rožnih obrazkih. Vendar je bila razlika v njunih očeh. Iz očíj Tončke, temnih, izrazitih, sevala je vsa ona prava ženska milina, vsa ona mehkoba, ki jo opisati, bi se trudil človek zaman. Vse drugačne bile so Savičine oči. Z neko posebno gotovostjo in ponosom, zrle so v svet in vredni bi bili te skrivnostni zvezdi, najstrožjega kriminalista. Marsikdo sodil jo je, da je brezsrčna, mrzla, brezčutna in še celo zlobna. A nič vsega tega! Srce njeno bilo je blago in plemenito. Pri njej je pač bila vmestna prislovica našega ljudstva: „Kdor grdo gleda, dobro misli!“

A tudi lepo je znala pogledati Savica. Najbolj in posebej takrat, ko je govorila o brezmejno ljubljenem narodu svojem, o boljši bodočnosti njegove; ko je kovala sto in sto naklepov v mladej svojej glavici. Tako n. pr. kako hoče, ko nastopi trnje, a vzvišenim ciljem ovenčan pot svojega poklica vse svoje moči posvetiti ljubljenemu svojemu narodu. Da, da, takrat naj bi prišli oni, ki so je ravno radi njenega nenavadnega pogleda tako krivo sodili! Videli bi bili, kako sta se svetili oni dve očesi, kakor najkrasnejši zvezdi v temni noči, ter se svojim mamljivim ognjem ogrevale vse okrog. — „Mislim, da je tudi tebi vstreženo; vem da i tebe vlečejo ti krasni solčni zarki čarobno silo, na sveži zrak. rekla je Tončka „Da, da prav praviš, pritrdi jej tovarišica, „danes pač ni prijetno, v tej malej, zadahlej sobici, ko imamo najlepši dan!“

ki mu je branila prosto dihati. „Čuj, čuj in zopet ropoče; kdo pa je tam zunaj mama?“ — „Tiho, tiho bodi Anica, le zaspí lepo, saj ni nič, burja piha in ropoče. Le naj razbija tam zunaj, saj k tebi ne more“ . . . . . Utolažilo se je dete ter kmalu v sladkem snu pozabilo burjo in strahove.

„O, hvala Bogu, da je burja, naj piha, piha naj še vedno huje“, mrmrala je mati v postelji zroča proti oknu, ali ne bi morda tam zapazila znamenja dneva. In kakor bi hotela burja odzvati se njenej pohvali zazvižga, zatuli, zamijavka; potrese z vrati in loputne z vetrnicami, ki so ovirale svetlobi v sobo. Bile so ob steno, hiša se je tresla, burja tulila in stokala krog vogla. Sunek za sunkom je udarjal ob nizko ogljarsko kočó, kakor bi se ob tej hotel skušati, ali ima kraška burja še kaj moči. Tresk! in vetrnica ni več kljubovala. Odtrgalo jo je in neslo jo daleč v vas; a jutri bode že morda plavala po kakej kraškej mlaki. — Tam bode malim Kraševcem danes ladija, jutri voz, a kmalu streha ali zid v vedno istej prvotnej obliki.

„Svetli se že in še jih ni. Nekdo ropoče, morda je Ive“. Hitro ustane mlada mati, obleče se in hiti odpirat večina vrata. Burja jo sune s tako silo nazaj, da je omotaje se iskala zaslombe, da ne bi treščila na tla. „Dobro jutro strina!“ — „Bog ga daj stric!“ — „Strina Lojza, meni je burja pri hlevu streho odnesla, pusti no, prosim te, da svoje kože spravim v tvoj hlev“; ogovarja in prosi stari Ivica. — „Stric Ivica, še zdaj jih ni iz Trsta. Mislija sem, da bodo že po noči tukaj.“ — „Nič ne boj se, strina, Čič je hudič. Tvoj Ive ne pride jim tako hitro v pest, znam jaz, poznam ga. Z menoj je hodil mnogo let, in kogar on vodi, gotovo srečno odnese pete, a tudi svoj tovor spravi v denar. Ali imajo kaj svile pri sebi?“ — „Ne, samo s kavo so se založili“ . . . . .

Kdor pozna Kras z njegovimi duplinami in dolinami, skalami in prepadi, lahko si misli kako težavno pot in še težavnejšo hojo so si izvolili tihotapci, da bi srečno odnesli kavo, ki so jo za malo ceno kupili v Trstu. Po deželi jo bodo prodajali za dober dobiček, dasi jo oddajajo ceneje, nego vsak drug trgovec. Temne, viharne noči so jim dobro došle . . . . .

Že tretjo noč plazi desetorica mož med kraškimi skalami. Zdaj hitro pomikaje se naprej, zdaj na trebuhu leže gleda, ali se kje ne zablíši finančarjeva puška.

Kolikokrat so svoje vreče vrgli v dupline skal in razpršili se ter zginili brez sledu, dokler se ni zopet oddaljila sumna jim prikazen. Nocojsna noč bila jim je posebno ljuba, dasi so morali z vso človeško silo upirati se močnej burji. Korakali so polagoma a brez strahu, kajti bali se niso, da bi jih nocoj, pri tem vremenu razpodil finančar. Potne kaplje rosile so jim čelo. Težka je bila vreča, težka. A naj bo, saj dobiček bo tudi lep. Odložili so bremena, da si oddahnejo. Vse nevarne vasi so že za njimi; pred jutrom bodo že doma.

„Čujte, kako nocoj burja tuli! Pravijo, da kedar se kdo obesi, ali pa če kdo ne umrje naravne smrti, vselej tako močno piha.“ — „Ne znam zakaj, pa morda je istina“ pritrjuje Ive, vodja tihotapcev. . . . .

„Pok, pók! . . . „vra“ . . . . in človeško truplo zvali se na tla. Burja zazvižga, zatuli in s peskom posiplje umirajočega, ki v smrtnem boju stiska in krči pesti. . . Vse tiho in mirno za trenutek. Tudi burja so je oddahníla. S podvojenimi močmi upira se v one človeške sence ob kraških skalah, da bi jih ali s peskom zasula ali odnesla. Toda kakor nocoj oblaki pod nebom, tako se tudi te hitro pomikajo naprej; saj jim je smrt za petami. . . . .

„Frane, Miško, Juri! . . . . ali ste vsi? Kje je Ive? . . . . „Kje je Ive?“ upraša tudi strina Lojza; ali burja ji vzame besedo in prihrani sosedom odgovor.

Na priprostitih nosilih prinesli so ji moža mrtvega, okrvavljenega, s peskom in listjem odetega. Zazvižga, zatuli in zacvili burja, plaka žena vdova, in plaka sirota Anica, ki jo je bilo po noči tako strah; tako strah ravno tedaj, ko je njenega ateja zadela finančarjeva kroglja.

Z Dolenjskega.

(Dalje.)

Jezik očistite peg, opilite gladko mu rujo,
Kar je najetega v njem, dajte sosedu nazaj.
Kinčite ga iz lastne moči, iz lastnega vira.
Jasno ko struna bo pel, zvonu enako donel.

Koseski.

Lac (pri predpasniku), oprs-	marof, pristava.
nik.	martra, muka.
ladeljc, predal.	martrati, mučiti.
lajbeljc, telovnik.	medajla, kolajna.
lajerkosten, lajna.	meldati, naznaniti.
lajhtar, svečnik.	melšpajz, testenica (močnata jed).
lampa, svetilka.	menežarija, zverinjak.
larfa, krinka.	mežnar, cerkovnik.
lectar, medar.	merkati, paziti, zapomniti se
lotati, spajati.	zaznamovati.
luftati, zračiti.	modroc, žimnica.
luftbalon, zrakopláv.	mojškra, šivilja (krojačiča).
luster, lestevec.	montelj, plašč.
lušten, prijetno.	morost, močvirje.
ledek, neoženjen.	muja, trud.
leder, usnje.	mušter, uzorec, kroj.
left, zrak.	Naftelj, zapon, zapenec.
legnat, prilika.	natirlih, naravno, seveda.
lemenat, semenišče.	natura, narava.
lenir, ravnilo.	necati, mrežiti, mrežo plesti.
lešt, veselje.	note, sekirce.
lojtra, lestva.	noticbuh, beležnica.
lon, plačilo, zaslužek.	nucati, rabiti.
Makaroni, vlitki.	nudelni, rezanci.
manira, olikanost.	nudelpret, razvaljalnica, (de-
manšeta, naročka.	ska za rezance).
marela, dežnik.	Obligacija, zadolžnica.
marinar, mornar.	obšid, slovo.
marka, znamka.	markedendarica, jestvinarica. obzec, peta.
markedendarica, jestvinarica.	

ofcet, ženitvovanje.	pucati, osnažiti.
ofer, darovanje.	pufer (pri železniškem vozu)
oferten, gizdav.	buháč.
ofert, napuh.	pukelj, grba.
orenga, red.	purfelj, smodnik.
oširati (konja), opraviť.	purgermajster, župan.
Packa, madež.	pušeljc, šopek.
pajnhof, kolodvor.	Rajf, obroč.
pakelc (punkelj), zveženj.	rajfenk, dimnik.
pankeljc, trak.	rajfenkirar, dimnikar.
panorama, svetozor.	rajtati, računati.
papendekel, lepenka.	rajža, pot.
partecetelj, osmrtnica.	ravbar, ropar.
paver, kmet.	ravfati, rovati se.
pavola, bombaž.	regeljca, pravilo.
pecirk, okraj.	regirati, vladati.
pecirkhauptman, okrajni glav.	regulator, ravnalec.
var.	rendezvous, sestanek.
pedenarca, postrežnica.	ribežen, strgalnik.
pedenati, streči.	ribati, strgati.
pedentar, sluga, strežaj.	ringeljšpil, vertiljka.
peglati, likati, gladiti.	rihta, sodnija, jed.
peglezen, likalnik.	rihter, sodnik.
percajt, zgodaj.	rihtati, ravnati.
penzelj, čopič.	rihtik, prav.
peštelati, naročiti.	rinka, prstan, obroček.
pild, podoba.	rištetenga, oprava.
pir, pivo.	riteršporn, ostrožnica.
plác, trg.	rom, okvir.
plajšteft (glej blajštift).	ror, cev.
pôs, potni list.	rostbratelj, bržrla.
povšter, blazina.	rukati, trgati, rovati.
prajzelberen, močičevje.	Servet, prtič.
praktikant, vežbenik.	sofler, šepetalec.
prata, pečenka.	soldat, vojak.
plateljc, list.	Šac, zaklad.
pob (poba), fant.	šacati, ceniti.
poden, tlak.	sajba, šipa.
pogen, pola.	šajtrga, samokolnica.
pogirvati, zahtevati.	šalca, skledica.
polbirar, brivec.	šefla, zajemalka.
polbirati, briti, obriti.	šekast, lisast.
polken, stemnice.	šenkati, podariti.
pôn, železnica.	šikoven, pripraven.
preša, stiskalnica.	šilkrota, želva.
priftošeli, denarnik, listnica.	šimfati, zmerjati.
prif, pismo.	šintar, konjederec.
priftrigar, pismonoša (listár)	škatlja, zaklopnica.
prond, prisad.	šlegel, stegno.
pruh, kamnolom, kila.	šlingati, prepletati.
pucati, znažiti.	Pride še.

Ironija.

Bil je to nenavaden prizor.

Sedel je pred glasovirjem kakor sivolas, siromašno oblečen delavec, zopet po dolzih tridesetih letih. . .

Oj, da bi ga mogla tako naslikati!

Igral je; kaj, ne vem . . . Se žuljavimi rokami je udarjal ob tipke in v sanje zatopljen, nemo zrl pred se.

Po bledem, nagubanem lici prelivala se je bolestna rudečica, glava se mu je zibala v taktu, tako, da so se mu vsuli dolgi sivi kodri preko čela in preko očíj. . . . A on tega uže več zapazil ni, oči je imel zaprte. . . .

Melodija segala mi je globoko v dušo, in misli so mi uhajale nazaj, nazaj v prošle čase, katerih nisem preživela jaz. . . Hladno me je spreletavalo po životu. Turbni zvoki pa so mi zveneli na uho, kakor votlo ječanje in potlej kakor otožno, v daljavi se izgublajoče tožbe . .

Gledala sem ga nepremično; on se je pa smehljal in mirno igral naprej . . . Je bil li to porog obupa ali nasmeh srčnega miru?

Ne vem . . . Lahneje in lahneje donela je melodija in se naposled popolnoma izgubila.

Pogledal me je hvaležno, solzé se, nasmehnila sva se oba. In šel je. . .

Bil je nekoč učitelj, postal manj, še manj: rudar in sedaj . . . Pravijo, da je duševno bolan, da je bil nekoč zelo nesrečen. Ko sem ga vprašala indiskretno zakaj? tedaj se je nasmehnil, tako čudno, tako neizrecno čudno in vedela sem, da je bil to smeh — ironije.

Viola.

Iz velikomestnega življenja.

Načrtal — S—

III.

Zakaj plačeš mlada, lepa ženska ob zibki svojega prvorojenca? Mala, siromašna je sicer tvoja sobica, a priča nam o marljivem, poštenem delovanju. — Solnce sije tako žarko na zemljo, ki se je nakitila z vsem lepim novim pomladanskim cvetjem, da se pač uzradosti čloško srce, a tebe ne predrami iz žalja. Niti trkanja na vrata ne čuješ, komaj zapaziš, da se otvoré in da stopi v sobo lep, mlad, bogato opravljen gospod. Zakaj ne odzdraviš, zakaj se ne zmeniš za prišleca?

„Ana, še jedenkrat, zadnjič pridem. Odpusti, a izpoznavaj, da ni mogoče drugače. Kar je bilo, bodi nama kakor sladke sanje. Vsaj tega ne smeš in ne moreš zahtevati, da zaigram vso svojo srečo, da odstopim od bogate ženitve, da si uničim svojo bodočnost. Skrbeti hočem za te in za otroka, a ločiti se morava.“

Seveda, njegova sreča in prihodnost to zahteva. A kaj je vprašala ona po svoji sreči, po svoji bodočnosti, ko se mu je udala — zaupala je le na njega in ga ljubila. . .

Bridko se zaihtiš, mrzlo mu podaš desnico ter

Z Dolenjskega.

(Konec.)

Jezik očistite peg, opilite gladko mu rujo,
Kar je najetega v njem, dajte sosedu nazaj.
Kinčite ga iz lastne moči, iz lastnega vira.
Jasno ko struna bo pel, zvonu enako donel.

Koseski.

šlofcimer, spalnica	štirka, skrob
šlosar, ključar	štirkati, skrobiti
šmir, kolomaz	štirna, vodnjak
šnajcar, vsekač	štokš, polenovka
šnef, kljunaš	štopselj, zamašek
šnelzider, samovar	špenglar, klepar
šnicelj, zrezek	štrafati kaznovati
šnirmoderc, zateznik	štrih, črta
šnit, kraj	štrohast, črtast, progast
šnite, rezljaji	štraja, stelja
šnitleh, lukek (drobnjak)	strèk, vrv
šnodelj, zapon	štirkati, plesti
šnofati, nosljati	štubenmadel, sobarica
šnops, žganje	štukati, sestavljati
šorf, oster	štumf, nogovica
špacirati, sprehajati se	šubladkosten, predalnik
špaga, motoz	šumašter, učitelj
špajzcimer, obednica	šunder, hrup
špampet, posteljnjak	šupa, kolaica
šparati, štediti (hraniti)	šus, strel
špas, šala (burka)	šuštar, čevljar
špegli, naočniki (očali)	švoger, svak
špegu, ogledalo	švogerna, svast
špendirati, hoderiti	švoh, slab.
špilj, igra	Taca, podložnik
špica, ost	tadlati, grajati
špilati, igrati	tađu, nedostatek
šporherd, štedilnik (štedilnotaht, stonj)	tal, del (delež)
ognjišče)	ta'ar, krožnik
šporkasa, hranilnica	tavlih, sposoben
špot, zasramovanje	tavžent, tisoč
špula, vertence	tè, čaj
špraha, jezik	tenstati, pražiti
špricati, brizgati (brizgljati)	tepih, preproga
špricovnica, brizgalnica (brizglja)	tifus, vročinska bolezen, légar
šprudelj, žvrklja	tišlajfar, pomiznik
šprudljati, žvrkljati	tišlar, mizar
špuktrigelj, pluvnik	tobakira, tohačnica
šranga, mitnica	topelt, dvojen
šravbencijer, izvijač (odvijač)	tošelj, torba (torbica)
šravf, vijak	trahtar, lijak
šribar, pisar	trahtament, gostarija
štacijon, postaja	trahtirati, pogostovati
štacuna, prodajalnica	tron, prestol
štajnkoln (glej koln)	trošt, tolažba
štala, hlev	truga, krsta
štamcar, kamnosek	tunel, predor.
štanga, drog	Umhengtuh, zavijalo (ogrtac)
štant, najem, šotor	ukance, počitnice
štèdent, dijak	unterholtenga, zabava
šteh, šiv, ubod	urketna, verižica za uro
štel, ročnik	urlavbar, dopustnik
štempelj, kolek	urmohar, urar
štenge, stopnice	uržuh, uzrok.
štepati, prešivati	Vaga, tehtnica
štifelcijer, sezuvač	vahta, straža
štiftenga, ustanova	vahter, čuvaj (stražnik)
štikati, vezti	vahtati, stražiti
štikelec, kos	vahtenca, stražnica
štima, glas, se ujema	vandrati, potovati

vandrovec, popotnik
vartzal, čakalnica
vekerca, budilnik
velb, obok
velbati, obokati
vestja, telovnik
vestirati, preiskati
viža, napev
vila, letograd
vizitkarta, posetnica.
Zekser, šestica
zeselj, stol
zoc, gošča
zofa, blazinjak
zos, omaka.
Žaifa, mijlo

žakelj, vreča
žavba, mazilo
žegen, blagoslov
žida, svila
židan, svilnat
žiher, varno, svobodno
žlahta, sorodstvo
žlahten, plemenit
žlak, udarec, rana
žleht, poreden, slab
žmah, okus
žmahten, okusen
žnabel, ustnica
žnidar, krojač
žnora, vrsvica. motoz
župa, juha.

Mokronoška.

O Vilah.

Po raznih slovanskih knjigah,
spisal J. V - v.

Vile so poluboginje v svetu slovanskem. Bitja milolika, osobite krasote, nadarjene velikim žarom uma, nadkriljujoča vse druge stvore na zemlji. Visokega telesa, odete v prebelo tenko haljino, ob končnih robovih v zlatih nitkah okrašeno. Ledja so jim opasana svetlim pasom. Zlatožolti lasje jim padajo razčesani niz pleč po hrbtu; plave oči žaré blagorazumno izpod visokega čela, raz obraz odsvita nedolžnost kakor božjemu krilatcu, grudi so polne božanskega ognja do vsega, kar je lepo in blago, a polti so nežne jednako mlečnej belini. Ko sem bil še mlad, videl sem jih čestokrat. Kadarkoli so stopile pred me, pozdravile so me prijazno, ter mi ohranile vedno naklonjeno srce.

Najrajše so živele in vdomile se na zelenih planinah ali pa na visokih gorah v prostanih skalnaith votlinah, dvorjanski urejenih, kjer jim ni bilo v poletju pretoplo, v zimi ne premrzlo in kamor ni segala človeška zloba. Od ondod so prihajale med narod, v domove, na polje, v vinograde, šume itd. najčeseje zjutraj, opoldne ali o mraku. Njih bivališča so bila krasno urejena a malokatero človeško oko je moglo pogledati v te čarobne prostore. Preselivši se drugam, ostalo je prejšnje bivališče znova opustošeno kakor poprej. Dolge vekove so vkupej živele svobodno in zadovoljno. Njih lepota in blagosrčnost se ni manjšala. Umivale so se v hladnih studencih ali istočnikih; tam blizu na livadah so se tudi rade sprehajale, igrale, pevale, plesale kolo, ter bivale v življenju prave prirodne veseljakinje. Kadar so pogostoma prepevale, bilo je to vgodno znamenje za dobro letino. Rade so se sprehajale tudi po senčnatem gaju na samoti ali pa so spavale na planinske travi prek sončja. Govorile niso nikdar preglasno, a govoreče bile so otvorenih misli. V posebnih dneh ob zornem jutru ali nočnej mesečini so se v društvu kopale v reki ali v sinjem jezeru. Pasle so v čredi divje srne in koze ter srebale njih